

Når emballager til spiritus i medfør af stk. 2 er undtaget fra bestemmelsens område skyldes det, at en stor del spiritus importeres og markedsføres i specielle flasker. Det er derfor ikke fundet hensigtsmæssigt at lade bestemmelsen omfatte spiritusemballageer.

Endvidere kan særlige dele af en emballage, eksempelvis lukkemekanismer, reguleres, således at det sikres, at f. eks. dele af en lukkemekanisme, som ville hindre genbrug, ikke bliver siddende på en flaske.

Bestemmelsen kan f. eks. også benyttes til at sikre, at etiketter på genbrugsflasker limes på flasken med vandopløselig lim.

Bestemmelsen erstatter den hjemmel, der hidtil har været til regulering af anvendelsen af engangsemballage, jfr. lovforslagets § 19, stk. 2 om ophævelse af lov nr. 293 af 9. juni 1971 om beholdere til øl og læskedrikke.

Til kapitel 3.

Mulighederne for gennem offentlige initiativer at fremme genanvendelse falder i to hovedgrupper. Direkte regulering kan ske gennem generelle forskrifter, som f. eks. fastsætter forbud mod anvendelse af visse produkter. Bestemmelserne i kapitel 2 åbner mulighed for at anvende en sådan regulering indenfor lovens område. Indirekte regulering kan ske gennem anvendelse af f. eks. pantordninger, afgiftsordninger og tilskudsordninger. Kapitel 3 indeholder bestemmelser vedrørende pantordninger og tilskudsordninger. Ministeren for skatter- og afgifter har i indeværende folketingssamling fremsat et lovforslag om afgifter af visse detailsalgspakninger, der blev vedtaget i december 1977 (lov nr. 634 af 21. december 1977). Såfremt det på et senere tidspunkt viser sig hensigtsmæssigt at anvende yderligere styrende afgifter, vil lovforslag herom ligeledes blive fremsat af ministeren for skatter- og afgifter.

Til § 9.

Pantordninger har traditionelt været anvendt for at sikre, at genbrugsemballager returneres til producenten. De hidtil kendte pantordninger på eksempelvis flasker til øl, vin og mælk er indført gennem frivillige aftaler mellem producent og forhandler.

Når der i denne paragraf åbnes mulighed for, at ministeren kan fastsætte regler om pantordninger, skyldes dette to hensyn:

For det første et ønske om at kunne sikre en ensartet pantsats for alle emballager af samme type – eksempelvis alle emballager til et bestemt produkt – for herigennem, også til fordel for forbrugeren, at undgå at producenter, der anvender genbrugsemballager, eller forhandlere konkurrerer om f. eks. genbrugsflasker ved at tilbyde særlig høje priser for tomme flasker. Dette kunne i givet fald medføre, at nogle producenter ikke får deres tomme flasker tilbage, hvad der ville gøre det vanskeligt at opretholde effektivt fungerende returkredsløb.

For det andet et ønske om at kunne anvende pantordninger som et middel til at fremme anvendelsen af genbrugsemballager. Såfremt der indføres en pantordning for alle emballager til et bestemt produkt, uanset om disse emballager er engangs- eller genbrugsemballager, og panten indføres såvel mellem vareproducent og forhandler som mellem forhandler og forbruger, ville dette formentlig medføre, at en meget stor del af de pågældende emballager efter brug blev returneret til vareproducenten. Denne vil naturligvis på denne baggrund være motiveret til – fremfor at skulle bortskaffe emballagerne som affald – at gøre brug af genbrugsemballager eller genanvendelige emballager. Princippet er anvendt i visse stater i USA til styring af anvendelsen af øl- og sodavandsemballager.

Pantordninger indenfor lovens område synes især anvendelige til regulering af inder- og yderemballage til drikkevarer.

Det fremgår af § 9, at ministeren kan fastsætte størrelsen af et pant. De regler om pantordninger, som kan fastsættes i medfør af § 9, må herudover kunne omfatte bl. a. bestemmelser om, hvortil en pantbelagt emballage kan returneres, hvilket bl. a. er en fordel for forbrugeren. For at sikre at forhandleren kan returnere emballager til producenten, kan pantordninger etableres i alle led.

Der findes i dag frivilligt etablerede, velfungerende pantordninger i forbindelse med forskellige emballagetyper til forskellige produkter. Det skal derfor bemærkes, at bestemmelserne i denne paragraf ikke tænkes bragt i anvendelse i de situationer, hvor der ved en branches egne foranstaltninger findes eller tilvejebringes rimelige og velfungerende pantordninger.

Til § 10.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger er en af de væsentligste hindringer for øget genanvendelse, at en del af de processer, som skal benyt-